

Datum
2023-04-20

Diarienummer
GAN 2023/198

Handläggare
Nick Jones
Nick.jones@huddinge.se
Frida Plym Forshell
Frida.plym.forshell@huddinge.se

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden

Biblioteksprogram, Huddinge kommun, 2023 - 2027

Förslag till beslut

1. Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden beslutar att för egen del godkänna Biblioteksprogram, Huddinge kommun, 2023 - 2027, enligt bilaga 1 till förvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2023-04-20.
2. Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden hemställer till kommunfullmäktige att anta Biblioteksprogram, Huddinge kommun, 2023 - 2027, enligt bilaga 1 till gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens tjänsteutlåtande daterat 2023-04-20.

Sammanfattning

Enligt bibliotekslagen (SFS 2013:801) måste varje kommun anta en biblioteksplan för sin verksamhet på biblioteksområdet. I samberedning mellan kommunstyrelsens förvaltning, kultur- och fritidsförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen och gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen har ett förslag till ett nytt sådant styrdokument benämnt "Biblioteksprogram, Huddinge kommun, 2023 - 2027" tagits fram.

Biblioteksprogrammet är ett strategiskt dokument för långsiktig utveckling av Huddinge kommuns biblioteksverksamheter. Utgångspunkten är alla invånares behov av bibliotekens tjänster och innehåll. Programmet anger även riktningen för samverkan mellan olika bibliotekshuvudmän inom kommunen.

Gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen anser att förslaget till "Biblioteksprogram för Huddinge kommun 2023 - 2027" tar tillvara lärdomar från utvärderingen av föregående program och möter behoven för gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens målgrupper på ett bra sätt. Förvaltningen anser att gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden bör hemställa till kommunfullmäktige att anta det föreslagna programmet.

Beskrivning av ärendet

Huddinge kommuns tidigare biblioteksprogram gällde åren 2017 - 2022. Ett förslag till nytt program, "Biblioteksprogram, Huddinge kommun, 2023 - 2027", har arbetats fram (se bilaga 1).

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden
141 85 Huddinge

Besök
Sjödalsstorget 7

Tfn vxl 08-535 300 00

www.huddinge.se

Bakgrund

Bibliotekslagen (SFS 2013:801) slår sedan 2014 fast att kommuner och regioner ska anta biblioteksplaner. Hur dessa planer bör utformas är inte reglerat, även om förarbetena till lagen och propositionen ger viss vägledning. Den kommunala biblioteksplanen ska omfatta samtliga kommunala biblioteksformer och/eller angelägna kommungemensamma frågor som påverkar biblioteken, eller där biblioteken är viktiga för kommunens förutsättningar att leva upp till mål och visioner. Utgångspunkten är alla invånares behov av bibliotekens tjänster och innehåll.

Framtagning av nytt programförslag för Huddinge kommun

I förevarande förslag används begreppet biblioteksprogram som synonymt med lagens krav på biblioteksplan. Detta för att beskriva en mer översiktlig inriktning på det kommande arbetet och för att harmonisera med gällande ”Riktlinjer för övergripande styrdokument i Huddinge kommun”.

Arbetet med nytt biblioteksprogram för Huddinge kommun 2023 - 2027 utgår från förtydliganden från Kungliga biblioteket (KB) och de regionala biblioteksverksamheterna.

Huddinge kommuns nya biblioteksprogram ska börja gälla 2023.

Biblioteksprogrammet har formulerats utifrån följande internationella, nationella och lokala styrdokument:

- Bibliotekslag (2013:801)
- Digitaliseringsstrategi för Huddinge kommun 2021 – 2025
- Förordning (2011:1108) om vuxenutbildning
- IFLA:s och UNESCO:s folk- och skolbiblioteksmanifest
- Huddinge kommun Befolkningsprognos 2022 – 2031
- Lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter
- Läroplan (Lgr22) för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet
- Läroplan (Lpfö 18) för förskolan
- Läroplan (Lvux 12) för vuxenutbildningen
- Läroplan (Gyl1) för gymnasieskolan
- Miljöprogram för Huddinge kommun 2022 – 2025
- Mål och budget 2023, Huddinge kommun
- Nationella folkhälsomål
- Nationella folkbildningsmål
- Organisera för skolbibliotek i undervisningen, Skolverket
- Skolbibliotek för bildning och utbildning, SOU 2021:3
- Skolbiblioteksplan, Huddinge kommun
- Skollag (2010:800)
- Strategi för ett starkt biblioteksväsende 2022 – 2025

Datum
2023-04-20

Diarienummer
GAN 2023/198

- Svenskarna och internet 2022 – Internetstiftelsen
- Vårt framtida Huddinge - Översiktsplan 2050

I arbetet har även omvärldsbevakning, samt slutsatser och analyser ur genomförda statistik- och strukturarbeten ingått.

Biblioteksprogrammet beskriver de lagstadgade krav på biblioteksverksamheten som Huddinge kommun har att förhålla sig till, gemensamma utmaningar samt fokusområden under programperioden för respektive nämnd. Programmet framhåller också vikten av samverkan mellan nämnderna för att komplettera varandras insatser för att gemensamt kunna erbjuda alla invånare mångfacetterade bibliotekstjänster av hög kvalitet genom hela livet.

Lärdomar från föregående programperiod

Vid halvtidsutvärderingen av Huddinges biblioteksprogram 2017 - 2022 konstaterades att programmet som sådant höll god nivå och tydliggjorde ansvar och uppdrag på ett bra sätt, men att kännedomen om programmet generellt var låg i kommunorganisationen, att förankrings- och kommunikationsinsatser kopplat till programmet behövde förbättras och att önskad samverkan inte hade åstadkommit. Därtill har det under programperioden blivit tydligt att vuxenutbildningen, digitaliseringsfrågor, samhällsinformation och samhällsvägledning måste beredas mer utrymme i kommande program.

Genomförande och uppföljning

Genomförande och uppföljning av biblioteksprogrammet sker i inom ramen för kommunens ordinarie planerings- och uppföljningsprocess. Åtaganden och målsättningar integreras i nämndernas verksamhetsplanering och uppföljningen sker årligen i samband med nämndernas delårsuppföljningar och verksamhetsberättelse. Kultur- och fritidsnämnden har ett särskilt ägarskap för biblioteksprogrammet och har ett utökat ansvar för att programmet i sin helhet följs upp.

Förankring och kommunikation

Kultur- och fritidsförvaltningen samordnar en initial och generell kommunikationsinsats. Därefter är en framgångsfaktor för implementering av biblioteksprogrammet i kommunens linjeorganisation och verksamhet att varje förvaltning tar ansvar för kommunikation och förankring av dess innehåll. Då det varierar i vilken omfattning respektive nämnds verksamhet berörs av biblioteksprogrammet, är det respektive förvaltnings ansvar att anpassa budskapet för att etablera nödvändig kännedom och förståelse. En mer tilltalande, grafiskt designad, digital produkt för kommunikation tas fram då programmet har beslutats.

Gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningens synpunkter

I projektet som bildades för att ta fram ett nytt biblioteksprogram för Huddinge kommun säkerställdes bred nämnd- och förvaltningssamverkan, vilket bedöms vara den enskilt mest avgörande framgångsfaktorn för såväl framtagande som implementering av ett verkningsfullt biblioteksprogram. Projektorganisationen och processen formerades med kommundirektör som projektbeställare, kultur- och fritidsdirektör som projektägare och med deltagande av direktörer från barn- och utbildningsförvaltningen och gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen i styrgruppen. Representationen i projektgruppen breddades ytterligare med deltagare från kommunstyrelsens förvaltning. I processen ingick även avstämningar och workshop med ordföranden i flera av de berörda nämnderna, omvärldsbevakning samt statistisk analys.

Förvaltningen anser att förslaget till nytt biblioteksprogram väl uppfyller de krav som ställs. Det är strategiskt, framåtblickande och långsiktigt. Det tydliggör bibliotekens roll i samhället och beskriver de olika typerna av bibliotek och deras skilda uppdrag. Biblioteksprogrammet beskriver också bibliotekens kommande utmaningar och visar på vikten av samverkan, helhetsperspektiv och möjliga utvecklingsvägar.

I förslaget har lärdomar och erfarenheter från utvärderingen av det tidigare programmet tagits tillvara och förändringarna upplevs av förvaltningen vara till det bättre generellt men även specifikt för gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens målgrupper. Det är positivt att det nya programmet på ett bättre sätt möter upp behoven inom vuxenutbildningen där det inte finns något lagkrav på "eget" bibliotek men där läroplanens krav rör kunskaper och färdigheter "i biblioteksmiljö". Detta krav kan mötas genom god samverkan mellan vuxenutbildningen och folkbiblioteken. Det är också positivt att programmet slår fast att tillgången till tillgängliga medier ska säkras för elever med funktionsnedsättning. Här behövs en initial inventering för att identifiera var det finns brister. Vuxenutbildningen, som har en särskild verksamhet för personer med nedsatt hörsel, är i detta perspektiv väl rustat och kan vara vägvisande för andra verksamhetsdelar.

Kunskapspridning om bibliotek och litteratur genom säkrad tillgång till skolbibliotek för gymnasieelever och insatser för god bibliotekskännedom hos vuxenutbildningselever leder sannolikt till ett ökat generellt intresse för kommunens folkbibliotek. Vidare ser förvaltningen att arbete i enlighet med programmet stärker barns och elevers läsförmåga och "bibliotekskompetens" och medför behov av ändrade vanor kring nyttjandet av folk- och skolbibliotek från förskola upp till vuxenutbildning. Detta leder rimligen till att fler befintliga och före detta Huddingeelever upptäcker nyttan med, och besöker kommunens folkbibliotek i större utsträckning än tidigare.

Datum
2023-04-20

Diarienummer
GAN 2023/198

Gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen rekommenderar att gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden godkänner det föreslagna programmet för egen del och hemställer till kommunfullmäktige att anta detsamma.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Åtaganden som enligt programmet läggs på gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden medför inga nya kostnader.

Frida Plym Forshell
Gymnasie- och arbetsmarknadsdirektör

Patrick Vestberg
Verksamhetschef gymnasium och
vuxenutbildning

Bilagor

Bilaga 1. Biblioteksprogram, Huddinge kommun, 2023 - 2027.

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen